

Tractatus.

defensione similitur stant et sunt in statu ppe-
tue dānatois. et nisi de hmoi eozū excessi-
bus magna p̄tritione penituerint ad vitā
eternā non possunt peruenire neq; salui p-
manere. xxij. Omnes vitā cōmunē
ducentes extra religionē approbatā sunt
illi a quib; saluator noster p̄cipit esse ab-
stinendū. et tanq; a falsi p̄phetis attenden-
dum. xxij. Quilibet faciens p̄tra iu-
ra canōica peccat mortalit̄. xxv. Nul-
lus corpe validus absq; cōmuni vtilita-
te et necessitate potest extra veras religio-
nes sine peccato elemosinas christifidelī-
um tollere &c.

Renocatio et abiu- ratio predictorū articulorū et conclusionū.

Ego frater matheus grabou ordi-
nis fratrum p̄dicatorū p̄fessus
Conuētus rvyssimariē. Ver-
burgen. dyocesis p̄uintie saxo-
nie. cognoscens veram catholicam et apli-
cam sedem anathematizo et abiuro omnē
heresim. omnemq; falsam et erroneā doctri-
nam in quodā meo opusculo tractulo seu
libello (incipiente **S**uppono me primo q̄
non intēdo infrascripta neq; quomodo
libet alia p̄tinaciter defendere &c. et sic fit
nientē. Et aliam specificat **J**ohānes an-
dree. cuius inuentrices seu assumptrices
conscientiā peccatū reputabāt vt inuenit
in glosa vtriusq; sup dictū caplm. Et per
hęc patet responsio ad decimū maxime ad
decem et septē conclusiones pueras siue
assertiones. quarū alie sunt heretice. alie
erronee et alie scandalose ac piarū aurū
offensue per me editas et manutentas/
in dicto p̄uerto opusculo siue tractatulo
aut libello contentas de qua hacten⁹ in-
fatus sum. Cōsentio sancte Romane ac-
clesie et apostolice sedi **A**c corde et ore pu-
ris. profiteor eandē fidem et doctrinam
me tenere et credere. quā sancta m̄ acclē-
sia tradidit et firmavit. **J**urans p̄ sanctas
trinitatē et per hęc sacrosancta chribi euan-
gelia. eos qui p̄tra hanc fidem orthodoxā
veniunt cum dogmatib; suis. eterno ana-
themate dignos esse. **P**romitto etiam q̄
si ego ipse aliquādo contra hęc aliquid sen-
tire docere aut predicare presumpsero/ca-
nonum seueritati me submitto. **P**resenti
abiurationi per me lecte et plecte māu p̄

pria me subscripsi. hancq; meam cōfessio-
nem et abiurationē coram vestra reueren-
dissima paternitate dñe cardinalis aquī
legen. iudex et cōmissarie. reuerēdisq; pa-
tribus dominis prelatibus doctoribus et
magistris hic presentibus ad hoc speciali-
ter vocatis et requisitis feci et approbaui/
ad futuram rei memoriam in testimoniū
premissorum.

Tractatus eiusdē

Cancellarij parisiē. contra sectam flagel-
lantium se &c. sub aliquibus consideratio-
nibus.

Ex christi dicit lex amoris quā
quā dominus/sicut dicit **A**u-
gustinus voluit paucissimus
sacramentis esse contentam
Et inde culpatur eos qui seruili-

bus eam p̄munt onerib; conformiter ad
illud primi pastoris **P**etri Actuum. xv.
Quid temptatis v̄li. **I**mponere iugum
sup ceruices discipulorū/q̄d neq; nos neq;
patres nostri portare potuim⁹. s; p̄ gratias
dñi n̄ri iesu xpi credim⁹ saluari. quē admo-
dū et illi. **O**piū verbū certe. verbū oī acce-
ptōie dignissimū. **L**ex xpi nō min⁹ debet
in cultu suo vitare supstitiōes gentilium
et idolatrarū/p̄sertim crudeles et horren-
das q̄ antiqua lex. in qua tamē prohibi-
tio fit per exp̄ssum **D**euterōn. xiiij. vbi
dicit filij. **E**stote dñi dei v̄ri nō vos inci-
detis. **G**losa. nō detritis in aliq; ydolatis
assimilari. **E**t in **L**exbreo h̄r. **N**on vos lace-
rabitur hęc aut faciebāt ydolatre. sicut h̄r
iij. **R**eg. xvij. **U**bi d̄r q̄ incidebāt se iux-
ta ritū suū cultū et lācieolis/wonec p̄funde-
rent sanguie. **C**ōptū siq; deus est et traditū
homicidas illos et apostatas temōes eē au-
pidos effusionis sanguis. p̄strim h̄iani.

Lex aliq; q̄nto ē iniquior et temōijs ob-
sequētiōr. tāto sp̄ inuenit crudelior et ama-
rior. **P**at; i illis q̄ filios suos et filias im-
molabāt temōijs. **H**inc dñs ait p̄ p̄phās
Seruietis dijs alienis q̄ nō dabunt vob
requiē. xps alit ex grā sua. sic notat i dicto
petri prius allegato /voluit nos misericor-
diter saluare p̄ sanguinē suū sel' effusus/p̄
quā fact⁹ est nobis a deo sapia. iusticia. s̄
ctificatio et redēptio. **L**ex xpi maximas
fortit̄ vtutē ex m̄ia et grā sua. cui⁹ grē vasa
sunt sacra noue legis/ex vtute op̄is ope-
rati. et iō q̄cqd auerit a sacris suscipiēdis

prestim a sacramento confessionis. delet
reijci fideliter. Constat autē per experien
tiam. q̄ tale se flagellātes nō curāt d̄ sacra
mēto p̄fessionis vel penitē sacramētalīs di
centes q̄ hęc flagellatō potior est ad telen
dum peccata q̄ quecunq̄ confessio. Imo
eam equiparant nonnulli. vel p̄conunt
martirio. qm̄ facim̄ inq̄unt vltro fūdēdo
sanguine p̄p̄riū q̄ ab alijs martires pa
ti cegebant. Formidandū tamen istic est
ne apud personas clericales. et in locis sa
cris. causet hęc pollutio sanguis. vel excom
municacionē vel irregularitatē vel cōtami
nationem. et profanationē in eisde locis
sacris. **L**ex christi prohibet sollicitē/pe
nitentias publicas dandas esse clericis
sacerdotibus et prelatis. propter reueren
tiam status clericalis. quanto minus de
bent tales persone suscipere penitētiās hu
iusmodi publicas. sicut sunt vt fecer̄ multi
de numero se flagellantium. qui licet videā
tur celare se. tamen satis p̄gnoscūtur. Si
militer diceretur de personis insignibus
in vtroq̄ sexu. et seruanda insup̄ verecun
dia iuuenularum. et iuuenum illic se de
nudantium. et de nō infrigenda gravitate
virozum. vel auctoritate minuenda parē
tum. **L**ex xp̄i. si videatur flagella indul
gere. iuxta illud. **E**cce ego in flagella pa
ratus sum. nihilominus circūstantie des
bent apponi. quibus rationabile fiat obse
quium nostrum. **U**na q̄ huiusmodi fla
gellatio fiat iudicio superioris imponētis
talem penitentiā. et q̄ ab altero fiat. et
moderate et sine scandalo et ostentatione
ac sine sanguine. iuxta traditiōem **S.** pa
risiensis. quem admodū fit huiusmodi fla
gellatio in religionibus approbatis. et ab
aliquibus deuoris personis. **S**ed aliter
longe videmus in illis que reprobamus
flagellis obseruari. **L**ex xp̄i declara
ta per ecclesiam. cuius auctoritas maior
est in sua p̄suetudine. dicente sancto **T**ho
ma. q̄ sit auctoritas vnius doctoris. sicut
Hieronimi vel **A**ugustini semper sectam
flagellantium se reprobauit. postq̄ insur
gere videbatur in diuersis mundi parti
bus. et hoc de memoria plurium hominū
viuentium. et in lothoringia q̄ in alma
nia. et in francia pluribus in locis. iuxta
narrationes hominum et chronicas fran
cie. ac scripturas fidedignas. **L**ex chri

si frequenter prohibuit multas obseruatō
nes legardorum et begardorum. que in
prima sui introductōne p̄tendebant speci
em magne religiōis. ac multi fructus sp̄s
ritualis in animabus. et exempla salutis
atq̄ austeritatis. **P**rohibuit inquam pro
pter sequelas malas et mltas. que sub hoc
pretextu fieri sunt inuēte. **N**on enī ē ma
lum quod subsistere posset si nō aliqua spe
ciem haberet in se boni. **P**ropterea fallit
hec argumentatio. **P**roueniūt ex hac sei
cta flagellatorū multa bona. non igit̄ toli
lenda vel reprobanda. **L**ex christi. ne
dum ordinat hominē ad deum. sed etiam
ad primum. et ad principem seu prelatū
suum. p̄pterea non debet qualiscunq̄ ritū
introducī per populos. qui possit cau
sare seditionem. vel partialitatem vel sup
stitionem. sed debent omnia regulate fieri
et ordinate. de mādato et ordinatione su
pioris. vt nullaten⁹ ordo hierarchic⁹ con
fundat. q̄ fieret si q̄libet ad arbitriū suū
posset instituire vel fouere nouū ritū sine
duce. sine lege stabili. sine ord̄e. vbi sunt
iuuenes et / virgines. senes cum iuniori
bus simul in vni diues et pauper. et illoz
turba magna. de quibus ait **E**ccl̄iastes.
Sultorum infinitus est numerus. **L**ex
christi sufficiēter data est in p̄ceptis
decalogi. quorum obseruatō facta cum bo
na simplicitate. et vt ita dicitur grossa fi
de. satis est ad salutem presertim laicorū
et popularium. absq̄ noua grauisimorū
onerum impositō. **J**uxta illō christi. **S**i
vis ad vitam ingredi. serua mandata.
Nec valet si dicatur q̄ populares suscipi
unt volūtate tales flagellationes sine p̄
cepto alio. dum inuenitur q̄ ipsi diuina
p̄cepta literius in multis inde contem
nunt. **E**st enim contumax humana natu
ra. que postq̄ constituta est ab originalis iu
sticie statu. cupidius fertur in illa q̄ sunt
adinuētōis sue q̄ que sunt diuine iussio
nes. **E**t hic est vnus superbie gradus. que
apud religiosos loquitur **B**ernardus in
ueniri. dum plus gaudent in abstinentia
vel oratiōe particulari spontanee sumpta
q̄ in tota regulari disciplina. **L**ex chri
sti sufficiēter ab apostolis et sacris docto
ribus explicata. non inuenitur tales no
uitates flagellantium se constituisse. p̄
dicando vel aliter. sed potius reprobasse

Tractatus.

tanq̄ suspectissimas et piculofissimas. et q̄
vergere possunt in scandalū christianorū/
apud iudeos. saracenos et paganos. tanq̄
lex christi sit austerā. crudelis. et in sangui-
nibus. non in misericordibus enutrita.

Lex christi docet ex pmissis et silibus multū
prelatos ecclie pastores et doctores. imo et
principes. q̄ sectā h̄mōi cruentā et sanguin-
olentā (gallice sanglate) studeant et labo-
rent destruere seu compescere. tam bonis
predicatoribus et bonis fiasionibus. q̄ cen-
suris nedū ecclesiasticis. s; etiā tempali-
bus. more p̄decessorū. attento q̄ sub hoc ve-
lamine ac pretextu penitētie. fiunt inuisera
mala. sicut expti testant. **I**nsurgunt here-
ses. vilipendunt p̄prij sacerdotes. cōtēnun-
tur p̄fessiones et p̄nie sacramētales. extor-
quent dolosis modis pecunie. oca que p̄-
gros occidit nutrit. **S**ilemus d̄ furtis
de stupris et adulterijs. de periculis q̄ sunt
in falsis fratribus et fraudulentis sollicitatōi-
bus. ad omne facinorū et flagiciū. ita vt bo-
nis et malis hinc inde statera iusta vel eq̄
lance pensatis. mala multo plā q̄ bona
parturire cognoscat hec secta. se flagellā-
tium. pridē et pluries iā dānata. **P**roptere-
rea dū repullulat vel excrestat to studio
fundit euellenda p̄terendaq̄ censetur.

E **V**erū qm̄ oportet in hoc malo iā radica-
to et qd̄ latissime serpit p̄cedere pedetētim
et caute dum q̄runt eradicari zyzania fla-
gellatorū h̄mōi. simul euellat et triticū pri-
us seminatū boni salubrisq̄ verbi rei. **N**o-
tetur igit̄ cautela q̄druplex infra scripta.

Fiat in primis exhortatio vehemens et
crebra. de et sup̄ auctoritate sacri concilij.
dum illud est. **S**imilit̄ de auctoritate pa-
pe et ecclie romane. q̄tinus quilibet habe-
at p̄mptitudinē animi. parere vel obedire
mandatis vel institutōib; seu consilijs
predictorū. quemadmodū facit egregius
et feruidus p̄dicator magister **V**incenti-
sicut pater ex litteris p̄pria manu subscri-
ptis nouissime missis **C**onstantiā. **I**n q̄
tidianis inquit recōmendatōibus sacri
et vniuersalis concilij constantiē. quas
facio post sermonē. docui et doceo omnes fi-
deles. summittere omnia facta et verba.
ac etiam scripta. determinationi ac etiam
correctioni eiusdem sacri concilij. **S**ub-
dendo. **E**t sic facio in omnibus factis et
dictis. ac etiam scriptis meis. **D**ec ibidē

que manifestant discretam humilitatem.
et humilē discretionem tanti viri. que di-
cretio posita est a sanctis patribus dūctric
aurigaq̄ virtutum. dum instar teuori ber-
nardi plus alieno q̄ proprio credit iudicio.

Porro non est formidandū retractationis
(que forsitā opponetur) opprobrium. **S**it
in exemplo beatus **A**ugustinus. cuius re-
tractatio nec inhonorauit eum. nec aucto-
ritatis dictorum suorum robur euertit. **N**ihil
enim vt quidam ait. efficacius ad docen-
dum. q̄ verbum verax. simplex et humi-
le. nihil habens fictionis vel superbe p̄-
sumptionis admixtum. quoniam deus est
qui cum simplicibus graditur. dāns eis gra-
tiam et virtutem vltimis suis. sine qua
laborat in vanū lingua loquentis **F**iat
ostensio quemadmodū fuerit. quandoq̄
inclinata piā deuotione. que processu tem-
poris inueniuntur deteriores exitus acci-
pere. vel propter scandalum pusillorum. vel
propter scientie defectum. sicut loquitur
de quibusdam apostolus. **T**estimonij in-
quit perhibeo eis. quia zelum dei habent
sed non scdm̄ scientiam. **F**iat itaq̄ sic to-
cendo. sic predicando. q̄ non ita reproba-
bitur persone singule que p̄sentibus tem-
poribus flagellauerunt se. q̄ videatur nūc
damnande vel penitus execrande. dummo-
do deinde obediant monitiōi salutari. in-
culcando quemadmodum melior est obe-
dientia q̄ victimē. **E**t q̄ iussione diuina
in omni sacrificio tuo sal offeres. **F**iat
exhortatio diligens et vehemens. sup̄ lau-
dibus patientie que perfectum opus ha-
bet. preferendo eam talibus vltro accep-
tū flagellatōibus. **I**uxta quod loquitur **A**u-
gustinus cōformiter ad senecam. q̄ aduer-
sitates seculi huius. non tam infligende
sunt. q̄ dum euenerint patienter toleran-
de. faciendo per patientiam de necessitate
virtutem. **N**on sum itaq̄ temens inquit
seneca vt egrotare velim. sed si egrotādus
est patienter telerabo **D**ebebūt proinde
numerari diligēter atq̄ sigillatim tribus
lationes varie. nunc temporales. nūc spi-
rituales. que assidue nobis dant et inge-
runt velimus nolimus patientie mate-
riam. cuiusmodi sunt infirmitates pauper-
tates. vexatōnes. angarie. mortes penitē-
atq̄ filiorū. bella. rapine. incedia retractō-
nes. otumelie. labores manū in agricolis et

mechanicis. temptationes sursum varioꝝ peccatorum quando intus pugne et foris timores. Et q̄s cunctas huiusmodi tribulationes dinumeret: que tot et tales sunt q̄ non oporteat nouas superinducere. Quoniam satis esset tolerantia foris tribulationum huiusmodi quotidianarum. p̄ purgatione magna peccatorum. presertim ad iuncta contritione ⁊ humili confessione in re vel p̄posito/tempe et loco. **F**urta q̄ rogabat quidam. **F**iat pars purgationis mee purgatorium meum/labor quo hic per singulos dies exerceor. Et profecto sic est. pl̄ aliquando valet pia flagellorum dei s̄b ei⁹ manu tolerantia sine murmure. sine reprehensione diuinorum iudicioꝝ. sine rancore vel odio contra superiores suos. vel alios affligentes se iuste vel iniuste. q̄ si mansens iracundus et impatientes ne dū flagellaret seip̄m ad sanguinē s̄ lacereret ⁊ decerperet membratim ad mortem. **I**mo sicut nō licet hominem seip̄m. p̄pria autoritate mutilare vel castrare. nisi pro sanitate toti⁹ corporis consequenda. sic nec licet vt videtur q̄ a seip̄o quis sanguinem violenter ei⁹ciat nisi causa medicine corporalis. **A**lioquin simili ratione posset se homo cauterizare p̄ ferrum ignitum/q̄ adhuc nemo posuit vt concessit/nisi forsitan idolatre vel falsi christiani quales reperiuntur in india/q̄ se putant baptisari debere per ignem. **F**iat in speciali velut in quadaꝝ radice prouisio solers et exacta circa societatem illam multū numerosam a qua videtur inchoata. vt saltem multum continuata ⁊ obfirmata flagellatio talis. **U**nde cum dicant se sub obedientia esse/primitus imperandum est q̄ desistat/et desistere suadeant alios/sub moderatione que dicta est videlicet nisi vel q̄ usq̄ sacri cōciliū vel ecclesia rōana māda/nerit l̄ tolerauerit hec fieri. allegando regulā moralē q̄ vbi dubitatio surgit de aliq̄ actu an possit licite fieri vel omitti. tutius est omittere q̄ facere. **P**resertim vbi factio generare cernitur scandalum aliorum/ vnde est illud apostoli. **S**i esca scādaliset fratrem tuum non manducabo carnes in eternum. **V**ideretur proinde numerus talis coartandus/et solcite purgandus. ne sub eoz̄ multitudinem etiam bonorum/ mali et reprobī delitescant. **D**eniq̄ populus quando erigitur ad nouitates. ille sunt illis ingerēdes. in quibus est cura salubris q̄ deuotio sicut

de misericordia sanctorū et recurſu ad eos/ vt ad angelum proprium custodem. **A**d sc̄ctum cuius nomen persona gerit. **A**d illaz̄ matrem dei. et virginalem sponſum. suum **J**oseph numerando prerogatiuas eoz̄um

Proinde si predicandum fuerit de finali iudicio. vel antichristo fiat hoc in generali. concludendo q̄ in morte quilibet habet suum iudicium proximum et incertū. **Q**uod si quis inducere voluerit miracula noua super antichristi aduentu proximo. **F**loret q̄ mundus senescens patitur fantasias falsorum miraculorum. sicut homo senex fantasiatur in somno. **P**ropterea sunt nūc habenda miracula valde suspecta nisi sc̄ctā prius examinatione diligenti. **O**bseruandum preterea sumopere videtur apud tales de societate q̄ nullo modo viuāt oīose/ si laborare possint vt sunt admōitionē ⁊ exemplar laborantium vt preterea nihil agant contentiose et velut ex vituperio et cōtemp̄tu prelatorum maiorum et minorum vel aliquoz̄um generaliter clericorum. neq̄ in predicationibus faciendis. neq̄ in confessionibus audiendis. **P**ropterea debent in omni loco quo primo veniunt primit⁹ habere colloquutionem et beneplacitum cū ecclesiasticis. vel eoz̄um capitibus ne scisma forsan fiat laicorum ad clericos vel ecōtra.

Tandē si forte senserit doctor insignis magister Vincentius/ non posse conuenienter super premissis salubriter et efficaciter prouidere. videtur consultius vt ad tempus segregaret presentiam suam. effugiēs tantam societatem quod si posset/ visitādo sacrum concilium vel altera occasione sibi sumpta. **H**ec interim notata sunt velut in quodam transcurſu magis ad remorandum q̄ docendum. **viiij. Julij. Anno domini. M. cccc. xvij. Constañ. tpe concilij.**

Sequitur epistola

missa magistro Vincentio ordinis predicatorum. dei semini uerbis seruentissimo: coram se flagellantes. per magistrum Johannē de Beron.

Domina tissimo doctori et p̄dicatori zelanti. salutem animarum **M**agistro Vincentio de ordine fratrum predicatorum patri meo in xpi caritate dilectissimo **J**o. de ger.